

КРАТАК ПРЕГЛЕД НАЈНОВИЈИХ ИЗМЕНА У КРИВИЧНОМ ЗАКОНОДАВСТВУ

ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ЗАКОНА О ОДУЗИМАЊУ ИМОВИНЕ ПРОИСТЕКЛЕ ИЗ КРИВИЧНОГ ДЕЛА

- Одредбе овог закона су сада проширене и на тешко убиство, те на пар крив. дела против против интелектуалне својине, имовине и привреде.
- Ако одузимање имовине проистекле из кривичног дела није могуће, одузеће се друга имовина која одговара вредности имовине проистекле из кривичног дела.
- Образована је Канцеларија за повраћај имовине која обрађује примљене и послате захтеве у оквиру међународне сарадње, за откривање и идентификовање имовине проистекле из кривичног дела, са циљем њеног привременог или трајног одузимања.
- Полиција сада мора, уз кривичну пријаву поднети тужилаштву и податке о имовини осумњиченог и трећег лица који су прикупљени у предистражном поступку.
- Суд сада одлучује о захтеву тужилаштва тек након одговора власника на захтев Тужилаштва за привремено одузимање имовине (или протекла тог рока), а најкасније у року од осам дана.
- Против тог решења може се поднети жалба у року од осам дана од дана достављања решења о којој одлучује другостепени суд - досадашње решење је био приговор о којем је одлучивало ванпретресно веће. Прецизирано је и да друга другостепена одлука мора бити мериторна.
- Рок за подношење захтева за трајно одузимање имовине проистекле из кривичног дела је продужен са три на шест месец од дана достављања осуђујуће правноснажне пресуде.
- Ближе је регулисана могућност давања у закуп привремено одузете имовине:
 - закуп се може уговорити са постојећим закупцем или власником под тржишним условима, ако не, јавно се оглашава понуда за закуп. захтева.
 - на захтев државног органа или локалне самоуправе, имовина се може дати на коришћење нез накнаде ради ради обављања друштвено корисних послова.
- Предмет продаје од сада могу бити и хартије од вредности
- Брисана је просечна камата по виђењу код повраћаја новчаних средстава власнику неоправдано одузете имовине - то разумевам као јасну могућност за постављање захтева за законском затезном каматом.
- Прецизирано располагање трајно одузетом имовином, и да 30% иде на социјалне и здравствене потребе, сходно одлуци Владе.

ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ КРИВИЧНОГ ЗАКОНИКА

- За тероризам је сада надлежан наш суд само ако се врши према РС или њеном држављанину;

- Дело је малог значаја ако је степен кривице учиниоца није висок (замена за израз "низак"), али зато се ове одредбе сада могу применити на крив. дела са прописаном казном затвора до три (било пет) година или новчаном казном.

- Две дисциплинске казне вишу нису препрека условном отпусту, већ су то сада две казне за теже дисциплинске преступе.

- Није више препрека да суд по слободној процени одређује дневни износ новчане казне чак и лицу који нема имовине или имовинских права.

- Граница ублажења казне код новчане казне је сада половина најмање казне.

- Напокон је термин предузеће замењено термином привредно друштво.

- Појачане су казне за нека крив. дела:

- Код силовања и обљубе са дететом минимална казна на пет година затвора.

- Код обљубе надм немоћним лицем на 5 до 12 год,

- Код обљубе злоупотребом положаја минимална казна на 5 месеци,

- Код израђивања и набављања оружја и средстава намењених за извршење кривичног дела на 1 до 5 год.

- Код недозвољеног прелаза државне границе и кријумчарење људи на 1 до 8 год.

- Прецизирана су следећа крив. дела:

- навођење детета на присуство полним радњама и појачане казне (и појачана казна на 1 до 8 год),

- одузимање млт. лица

- недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја и појачана минимална казна на 6 месеци,

- несавестан рад у служби (службено лице је могло бити свесно, а не морало бити)

- проневера је сада само предвиђена код државног органа, установе или другог субјекта који не обавља привредну делатност; код примања и давања мита одговорно лице је само оно из установе или другог субјекта које не обавља привредну делатност.

- тероризам - додате су радње: обезбеђење средстава или отклон препрека за извршење крив. дела или стварање услова за непосредно извршење договором, планирањем, организацијом или на други начин,

- код промене породичног стања ће се казнити и лекар који прогласи умрлим живо новорођенче, а у случају да се ово дело изврши из користољубља, злоупотребом положаја или од стране криминалне групе прописана је казна од 1 до 8 год.

- Одобравање, негирање, умањење или оправдавање геноцида, злочина против човечности и ратних злочина на расној, етничкој, верској, националној, државној основи је "уметнуто" под крив. дело Расна и друга дискриминација, условљено је захтевом да се ради о делу утврђеном пресудом српског или Међународног кривичног суда, те да је извршено на начин који може довести до насиља или изазивања мржње према тој групи лица или члану групе.

Додата су нова кривична дела:

- чл. 121а Сакаћење женског полног органа

- чл. 138а Прогањање

- чл. 182а Полно узнемиравање
- чл. 187а Принудно закључење брака
- чл. 340а Кршење забране утврђене мером безбедности

Потпуно је промењена цела глава Кривична дела против привреде:

- Нова дела су:

- Превара у обављању привредне делатности
- Превара у осигурању
- Проневера у обављању привредне делатности
- Злоупотреба поверења у обављању привредне делатности
- Злоупотреба у поступку приватизације
- Закључење рестриктивног споразума
- Примање мита у обављању привредне делатности
- Давање мита у обављању привредне делатности
- Неовлашћена употреба туђег пословног имена и друге посебне ознаке робе или услуга

- Избачена су крив. дела:

- Издавање чека и коришћење платних картица без покрића
- Злоупотреба монополистичког положаја (углавном замењена закључењем рестриктивног споразума),
- Злоупотреба овлашћења у привреди
- Обмањивање купаца

- Понешто су измењена крив. дела:

- Цензус за пореску утају је одређен на преко 500.000 дин,
- Злоупотреба положаја одговорног лица ће се примењивати само уколико се не ради о другом крив. делу.

- Наведене промене ступају на снагу 01.06.2017, с тим да промене код проневере, трговине утицајем, давања и примања мита ступају на снагу 01.03.2018.г.

Др Жељко Томић, адвокат